Nro 51.

KURYER LITEWSKI

w WILNIE DNIA 27 CZERWCA V. S. 1814. ROKU.

WIADOMOSCI KRAJOWE.

Wilno dnia 24 Czerwca.

W przeszłą środę, to jest dnia 24go b. m. we wszystkich tuteyszych Kościołach odprawione było uroczyste nabożeństwo i śpiewany Hymn dziękczynienia Panu Zastępów, za nieoceniony dar pokoiu, który Swiat z dobroczynney ręki naszego Naypotężnieyszego i Nayłaskawszego MONARCHY otrzymał. Grom dział i odgłos dzwonów towarzyszył radości i rozrzewnieniu mieszkańców, którzy u podnóżka Ołtarzow błagali Boga o jak naydłuższe panowanie i zdrowie tego PANA, który w celnieyszey korzyści swoich trudów i nieporównanych zwycięstw ofiarował oswobodzoney Europie gałąź oliwną. — Po skończonem nabożeństwie wszystkie Władze, Urzędnicy Woyskowi i Cywilni, tudzież miasto ze wszystkiemi swoiemi Cechami, złożyli powinszowania JW. Gubernatorowi Woiennemu, i potém JW. Gubernatorowi Cywilnemu. Wieczorem całe miasto oświecone było. Ratusz, Dóm Uniwersytetu, Dóm JO. Xcia Ogińskiego i inne, jaśniały licznemi ogniami oświecaiącemi stosowne do okoliczności emblematyczne w transparentach obrazy. Do późney nocy przedłużała się radość mieszkańców napełniaiących ulice, łączących z nią słodkie uczucia wdzięczności i przywiązania ku Nayiększemu z Monarchow.

WIADOMOSCI ZAGRANICZNE.

W. Brytania.

z Londynu 10 Czerwca n. s. Tuteysza publiczność oczekiwała przybycia N. Cesarza ALEXANDRA i Króla Pruskiego z niecierpliwością równą tey głębokiey czci, iaką w niéy wzbudzał osobisty charakter obódwu Monarchów i wdzięczność za Ich wielkie przedsięwzięcia i trudy do oswobodzenia Europy. — W poniedziałek dnia 6go t. m. o godzinie pierwszéy po południu Oba Monarchowie wypłynęli z Boulogne. Znaydowali się Oni na okręcie liniowym, *Imprenable*, pod dowództwem Xięcia *Klarencyi*, któremu towarzyszyła Flotylla z Fregaty *Jason*, i z Jachtów Królewskich *Souverain i Charlotte*, tudzież innych kilku statków złożona. Dosyć silny wiatr wschodni był przyczyną, iż żegluga skończyła się dopiéro o trzech kwadransach na piątą; lecz ponieważ właśnie w tey chwili był czas opadania morza, tedy okręt *Imprenable* stanąć musiał o trzy cwierci mili Niemieckiey od portu, i wysłane zostały baty dla zgłębienia mieysc, gdzieby wylądowanie naywygodniey odbyć się mogło. — Rzucone zostały mosty, po którychby Wysocy Goście, przy wysiadaniu z Szalup, suchą nogą na brzeg udać się mogli. Te przygotowania zabrały nie co czasu, w którym opadaiące morze daley ieszcze od brzegów odstąpiło, a tak potrzeba było obrać inny punkt wylądowania, i zaledwo o godzinie wpół do siódmey Wysocy podróżni stanęli na brzegu i na ziemi Angielskiey. Moment wylądowania wystawiał przedziwny widok. Wszyscy maytkowie do tego przewozu użyci i znayduiący się na okrętach w porcie stoiących, w swoich nowych błękitnych mundurach, uwieszeni na linach, albo na sznurach żaglowych, przy okrzykach radości, utrzymywali w nieustannym ruchu swoie kapelusze. Wszystkie okręty Pawilonami i chorągwiami ozdobione dawały nieustannie ognia. Na brzegu wpośród niezliczonego tłumu patrzących, stał w paradzie oddział gwardyi, kilka pułków piechoty liniowey, i kilka batalionów milicyi. Monarchowie byli przez wysłanych do assystowania Im Szambelanów Lordów, *Jarmouth i Bentink*, tudzież przez Hrabiego *Rosslyn* imieniem Xięcia Regenta powitani. Towarzystwo i Swita Obu Monarchów składała się z Królewicza Pruskiego i Jego młódszego brata Xięcia Fryderyka Synowca Królewskiego, Xiążęcia brata Królewskiego, i Xięcia Augusta Ferdynanda, z Feldmarszałka *Blüchera*, Xięcia Adama *Czartoryskiego*, Hrabiego *Nesselrode*, Kanclerza Stanu *Hardenberga*, Szambellana Barona *Humbolda*, Barona *Ansted*, Jenerała *Czernisżewa*, L. Lekarza *Vyllie* &c. — Wysocy Goście byli na wieczerzy u Xięcia *Klarencyi*, skąd o godzinie 11tey udali się do spoczynku. Cesarz w przygotowanym sobie Domu prywatnym, a Król z Xiążętami Pruskiemi w Domu Gościnnym *York-Hotel*; Jenerałowie i Ministrowie obcy w tak nazwanym Domie Zeglarskim, gdzie Lord *Jarmuth* czynił powinność Gospodarza — Xiąże *Meternich* ieszcze w niedzielę, dnia 5go, w wieczor, Wodzowie Rossyyscy Feldmarszałek *Barclay de Tolli*, Hetman *Płatów*, i Hrabia *Tolstoy* w Poniedziałek o godzinie 2giey zrana, a Xiąże Henryk Pruski tegoż dnia o godzinie 2giey po południu do *Dover* przybyli.

W *Londynie* wieść była, że Monarchowie we wtorek dnia 7go o godzinie 9tey przed południem z *Dower* wyiadą. Droga z tey Stolicy aż do *Dover* w odległości 72 Angielskich, czyli 16 mil Niemieckich była pokryta powozami, ieźdcami, i pieszemi, których ciekawość zewszech stron sprowadzała. Przechodziło z *Dover* wiele powozów, w których można się było spodziewać, że się Cudzoziemscy Panowie znayduią, lecz gdy konie do przemiany z Królewskiey stayni po drodze postawione zawsze tylko w gotowości stały, każdy pozostał w swoiém niecierpliwém oczekiwaniu aż do godziny 3ciey po południu, kiedy Jenerał *Stewart* odmieniaiąc konie w *Velling*, powiedział ludowi, iż na próżno dłużey oczekiwał, gdyż Monarchowie iuż od dwóch godzin byli w *Londynie*.

Nayiaśnieyszy Cesarz ALEXANDER z Posłem swoim Hrabią *Lieven*, w jego powozie, bez nayinnieyszey oznaki zewnętrzney, odiechał z *Dover*, i po południu o godzinie 3ciey stanął w Domie *Pulteneys*, gdzie mieszka Siostra tego Monarchy, Wielka Xiężna Oldenburska; nie będąc przy swoim wiezdzie wcale od nikogo poznanym. Na wschodach zdybał Monarchę Xiąże *Gagaryn*, i natychmiast dał znać Wielkiey Xiężnie, która pośpieszyła powitać w przedpokoiu Nayiaśnieyszego Swoiego Brata. Monarcha uściskał serdecznie Jey małego Syna, Xięcia Alexandra i zabawiwszy z Xiężną puł kwadransa, ukazał się na Balkonie, gdyż przybycie Jego rozgłoszone iuż zostało, i lud w niezmierney ciżbie zgromadzał się około Domu świadcząc radość swoią przez tysiączne okrzyki. — O wpuł do piątey Cesarz z Hrabią *Liven* i w jego powozie pojechał do Xięcia Regenta, który Monarchę tego z wielką czułością, ale stosownie do Jego żądania bez żadnego Dworskiego ceremoniału przyiął. Stąd udał się Cesarz do Swoiey Siostry na powrót, i tu dopiéro zaczął mu towarzyszyć szwadron gwardyi

umyślnie do assystencyi Jego przeznaczony. Cesarz Sam wraz z Swoią Siostrą wieczerzał, iednakże kilkakrotnie, dla ukontentowania ludu, ukazywał się na Balkonie swoiego mieszkania. W tey części Królewskiego Pałacu St. *James*, w którym mieszkał Xiąże *Cumberland*, były przygotowane dla Cesarza appartamenta i cała służba tam oczekiwała aż do 8mey godziny wieczor, sądząc, że Cesarz zechce w tém Pałacu zaiąć mieszkanie, lecz to z Jego strony zupełnie odmówioném zostało.

Król Pruski równie niepoznany iak Cesarz przybył o godzinie 3ciey do przygotowanego dla siebie Domu Xięcia *Klarencyi*, gdzie się iuż znaydowali Szambellani, Królewska Liberya i straż honorowa. O godzinie 4tey nie maiąc z sobą tylko iednego Adjutanta, oddał wizytę Xięciu Regentowi, a powróciwszy do siebie zastał Xięcia *Oranii* i Xięcia *Oldenburskiego*, którzy Mu oddali swoie uszanowanie. — Feldmarszałek *Blücher* przybył w wieczor o godzinie 6tey, i Jemu, iakby Reprezentantowi Monarchów Sprzymierzonych, lud oddał należące jego zasługom honory. Przybył On w otwartym poieździe własnym Xięcia Regenta, pod eskortą szwadronu lekkiey kawaleryi gwardyi. Na placu St. *James* stał w paradzie Regiment Dragonów gwardyi. Gdy Feldmarszałek zbliżył się do linii, powstał w poieździe, zdiął kapelusz, i został w tey pozycyi, aż póki całey linii nie pominął. — Postylioni mieli rozkaz zawieśdź prosto Feldmarszałka do Pałacu Xięcia Regenta. Gdy powóz wieżdżał do Pałacu boczną bramą, ciekawi na koniach i pieszo towarzyszący poiazdowi, tak gwałtownie do bramy wpadli, że na straży stoiący żołnierze na ziemię obaleni zostali, i że z wielką trudnością potrafiono wstrzymać nacisk tłoczącego się gminu. Powoz zatrzymał się przy ubocznem weyściu do Pałacu, gdzie Półkownicy *Blumfield* i *Congreve* przyięli Feldmarszałka i zaprowadzili go do appartamentów Xięcia Regenta. Okrzyki ludu trwały nieprzerwanie. Po nie iakim czasie ukazał się Xiąże Regent z Feldmarszałkiem na otwartey galeryi Pałacu, gdzie się skupiło tyle ludu, ile tylko zmieścić się mogło. Tu Xiąże Regent swóy bardzo podobny portret bogato brylantami ozdobiony, własną ręką włożył na piersi Feldmarszałka, który tę łaskę, tak uroczyście zawdzięczaiącą Jego zasługi, przyklęknąwszy na iedno kolano przyiął, i podług zwyczaiu tamtego Dworu rękę Xięcia Regenta ucałował. — Potym Feldmarszałek zabawiwszy ieszcze z Xięciem Regentem przez puł godziny w wewnętrznych pokoiach, poiechał do Pałacu Króla Pruskiego w śród tysiącznych okrzyków uradowanego ludu. — Z nie mnieyszą uroczystością i z równém uniesieniem przyymował lud Angielski wodzów Rossyyskich. Gdzie tylko zatrzymywały się Ich poiazdy dla przemiany koni, tłumy ludu zgromadzały się około, a wołania, *Ura! Niech żyią waleczni Kozacy!* napełniały powietrze.

Dnia 8go naprzód u Nayiaśnieyszego Cesarza ALEXANDRA, a potém u Króla Pruskiego były wielkie pokoie powitania, poczém obadwa Monarchowie udali się do Dworu Królowey. — Cesarz zatrzymał mieszkanie w Pałacu Siostry Swoiéy, Xiężney Oldenburskiey, iednakże w zamku w mieszkaniu Xięcia *Cumberland* przyiął dla siebie appartamenta ceremonialne, i tam Dwór przyymował. Monarcha przybył tam w pięciu powozach Stanu, przy eskorcie 21 ludzi Dragunów gwardyi, i znalazł zgromadzoną szlachtę: Angielska oczekiwała w dolney Sali iadalney, cudzoziemska zaś w pokoiach Stanu na wyższém piątrze. W puł godziny po Cesarzu przybył Xiąże Regent. Miał on na sobie mundur Feldmarszałka, i oprócz orderu Podwiązki, order Rossyyski Sgo Andrzeia. Xiąże *Yorku* i Lord *Castlereagh* byli z nim w poiezdzie, któremu towarzyszył oddział gwardyi konney z trąbiącemi trębaczami. Przy wysiadaniu z poiazdu był przyięty od wszystkich Ministrów Stanu i Naywyższych Urzędników Dworu, kiedy tymczasem straż honorowa w zamku, w paradzie stoiąca, śpiewała pieśń „*Niech Bóg błogosławi Króla!*„ Cesarz przyiął Xięcia Regenta na górze wschodów, i zaprowadził go do appartamentu, gdzie Hr. *Lieven* przedstawiał Xięciu nayznakomitszych przytomnych. Pokoie trwały przez puł godziny, poczém Cesarz odprowadził Xięcia Regenta aż do przedpokoiu, wkrótce Sam powrócił do Pałacu swey Siostry. Xiąże Regent udał się do mieszkania Króla Pruskiego, gdzie za nim, ponieważ odległość iest bardzo mała, poszli piechoto obecne na pokoiach Cesarza tak obce, iako i kraiowe znakomite osoby, i na ich czele Hetman *Płatów*. Chociaż Infanterya gwardyi z obu stron w szeregach stała, nie podobna iednak było wstrzymać przeciskaiącego się ludu, który chciał koniecznie widzieć i powitać Hetmana *Płatowa*. Ten woiownik pozdrawiał każdego ściskaiąc za rękę, co pomnażało uniesienia ludu, i okrzyki radości.

O godzinie 5tey były pokoie u Królowey, Cesarz przybył w ceremonialnym powozie Xięcia Regenta wraz z Siostrą Swoią, po nim przybył Xiąże *Meternich*, a o godzinie w pół do siódmey Król Pruski ze swoiemi Xiążętami. O godzinie 7mey cała ta ceremonialna wizyta była skończona, i wyżey wzmiankowani Wysocy Goście wraz z Xięciem i Xiężną *Jorku*, z Xięciem *Kent i Cambrydge*, z Xięciem Oldenburskim, z Królewiczami Wirtemberskim i Bawarskim, z Xięciem Meklemburskim, i z Xięciem Oranii, iako też Xiężniczka *Karolina*, i Xiąże *Radziwiłł* byli na obiedzie u Xięcia Regenta. Kolumnada tego Pałacu tak była wieczorem illuminowana, iż kolumny zdawały się bydź drzewami palmowemi, których liście i gałęzie przez ognie kolorowe naśladowane były.

Wczoray dnia 9go Nayiaśnieyszy Cesarz w towarzystwie Lorda *Jarmouth* i Półkownika *Blumfield*, obieżdżał znakomitsze ulice miasta, i oglądał znacznieysze publiczne budowy. W granatowey sukni, bez żadney zewnętrzney oznaki, iak zwykł w ciągu kampanii ukazywać się i dzielić trudy z woiownikami swemi. Oba Monarchowie nie przyięli wspaniałych łóżek, które Im ofiarowano, a zatrzymali swoie zwyczayne, iakich w obozach w czasie woyny używali. Powróciwszy Cesarz z tey obiażdzki do mieszkania Siostry Swoiey, udał się z nią w towarzystwie kilku powozów, naprzód do Kościoła Sgo Pawła, a potém przez naycelnieysze miasta ulice na *Docks* (Grobla na którey buduią okręty). W całey drodze tam i nazad wyrażał Monarcha Naywyższe swoie ukontentowanie z porządku, piękności i użyteczności Naszych Publicznych ustanowień. Towarzyszyły Mu wszędzie okrzyki radości ludu, z któremi nie tylko tego Pana, ale nawet Jenerałów i Oficerów Rossyyskich, iak tylko się w mundurze ukażą, mieszkańcy Londynu przyymuią.

Rada miasta Londynu naradzała się właśnie względem adressu powitania Monarchów, i sprawienia przyzwoitego téy Epoce Festynu, kiedy przysłany od Xięcia Regenta uwiadomił zgromadzenie, że w przypuszczeniu festynu, który miasto Londyn dadź zamyśla, Oba Monarchowie i Xiąże Regent w dniu 18tym b. m. u Lorda Mera w domu mieyskim na obiedzie bydź postanowili. Zaczęto więc czynić wszystkie do tego przygotowania.

Dnia wczorayszego Król Pruski ozdobiony był uroczyście orderem Podwiązki. Przybył on do Pałacu Xięcia Regenta w mundurze swoiéy gwardyi, i był przez półk gwardyi Angielskiey stoiący w paradzie pieśnią „*God save the King*„ przyięty. O godzinie w pół do 3ciey przybył N. Cesarz ALEXANDER, i będąc od Xięcia Regenta u zewnętrznych drzwi Pałacu powitany, zaprowadzony został do Gabinetu, gdzie Cesarz i Xiąże Regent widzieli urzędowy ubiór Orderu. W tenczas całe zgromadzenie Kawalerów w ceremonialnym stroiu, udało się do kaplicy Pałacu. Xiąże Regent i po Jego prawey stro-

nie Cesarz zamykali tę processyą, a końce ich powłoczystych płaszczów przez Hrabiów niesione były. — Xiąże Regent usiadł na tronie, po prawey stronie w krześle Cesarz, a krzesło po lewéy stronie było przygotowane dla maiącego się przyiąć kawalera. Na ówczas z rozkazu Xięcia Regenta, Kanclerz orderu przeczytał wydaną ustawę, mocą którey N. Król Pruski przez wzgląd na dzieła iego woienne, i osobistą odwagę, któremi sobie w teraznieyszéy woynie powszechny ziednał szacunek, obrany został kawalerem orderu Podwiązki. Król naówczas, iako nowo mianowany kawaler, przez Xiążąt *York i Kent* do kaplicy wprowadzony, znakami orderu ozdobiony, od Xięcia Regenta i wszystkich przytomnych kawalerów otrzymał ucałowanie. — W tymże czasie i z podobnegoż powodu N. Cesarz Austryacki, chociaż nie obecny, kawalerem orderu obrany został, oraz Hrabia *Liverpool* i Lord *Castlereagh*. Po ozdobieniu tych ostatnich znakami orderu, przeczytano ustawę następney treści — „iż po zgonie kawalera, który z krwi Królewskiéy nie pochodzi, żaden nowy tego rodzaiu dopóty obrany nie będzie, póki liczba żyiących do początkowéy liczby 25ciu zmnieyszona nie zostanie,„— Na tém zakończyło się zgromadzenie. — Xiążęta Pruscy, Feldmarszałkowie *Barclay de Tolli i Blücher*, Hetman *Płatów*, Jenerałowie *York i Bülów*, byli obecni téy uroczystości.

Jeszcze dnia 8go, Xiąże *Metternich* i Poseł Austryacki Jenerał *Meerveld*, ofiarowali na prywatney audyencyi Xięciu Regentowi imieniem Cesarza Austryackiego znaki orderu *złotego runa*, którego żaden ieszcze z Monarchów Angielskich nie nosił.

z Londynu dnia 14go Czerwca n. s. Dnia 10go Nayiaśnieyszy Cesarz i N. Król Pruski, udali się do *Ascot* dla widzenia tam zawodu koni o zakład. Po drodze zatrzymali się w *Richmond*, i Cesarz przyznał, że we względzie położenia, iest to naypięknieysze mieysce, iakie Mu się kiedy widzieć zdarzyło. O godzinie 1szey przybyli do *Ascot* na plac gonitw, i od obecnych widzów, których tam tyle tysięcy razem nigdy nie widziano, okrzykiem radości powitani byli. Cesarz towarzyszył Wielkiey Xiężnie Siostrze Swoiéy. Przytomni także byli Królowa, Xiąże Regent, Xiąże Oranii, Xiąże *Wahlstatt* (Blücher) Hetman *Płatów* &c. Gonitwy zakończyły się o godzinie 4tey. Jeden z koni Xiążęcia *Rutland* wygrał pierwszy zakład.

Nayiaśnieysi Goście byli potém na obiedzie u Królowey w *Frozmore*, i około północy powrócili do *Londynu*.

Dnia 11go Nayiaśnieyszy Cesarz wraz z Wielką Xiężną Siostrą Swoią, Xięciem Oranii i innemi, oglądał bank Angielski i wszystkie, godne uwagi, iego Instytucye. Monarcha ten raczył oświadczyć, że to wszystko co widział, usprawiedliwia tę sławę, iaką ma Anglia we względzie swoiego handlu, swoich prawdziwych bogactw i szlachetnego charakteru swoich mieszkańców. Przed opuszczeniem banku, Cesarz raczył Dyrektorowi iego wyświadczyć honor w przyięciu ofiarowanego Mu śniadania.

O godzinie 5tey Jego Cesarska Mość udał się do appartamentow swoich w Pałacu St *James*, gdzie Lord Major *Londynu*, w towarzystwie Aldermanów, w wielkich urzędowych ubiorach, podał Monarsze adres, który następnemi zakończył słowy:

„*Pozwól* Nayiaśnieyszy Panie, *abyśmy* Ci *oświadczyli, jak wielce poczytuiemy się uczczeni tym zaszczytem, iż W. Brytania miała szczęście bydź odwiedzoną od Monarchy, równie wzniesionego przez swóy stopień, jak przez przymioty swoiego serca, które obeymuią to wszystko, co jest wielkiém, szlachetnem, dobrém, i sprawiedliwém.*”

Nayiaśnieyszy Cesarz w języku Angielskim raczył dadź następną odpowiedź:

„*Dziękuię WW. PP. za ich pochlebny adres. Od dawna było życzeniem* Moiém *kray ten odwiedzić, lecz z tym większą radością znayduię się teraz pomiędzy Wami, iż po woynie pełney chwały, Europa pozyskała pokoy, który, jak się spodziewam, długo stanowić będzie szczęście rodu ludzkiego. Oświadczcie swoim współ-Obywatelom to zapewnienie, że narod W. Brytanii ma zupełne prawo do moiego szacunku. Jego postępowanie, w ukończoney teraz długiey i ciężkiey walce, tak* Moie, *jako i całego Swiata wzbudziło podziwienie. W woynie byłem wiernym Sprzymierzeńcem W. Brytanii, w pokoiu, chcę bydź jey stałecznym przyiacielem.*”

Stąd Lord Maior i jego orszak udał się do appartamentow Xięcia Klarencyi, gdzie Królowi Pruskiemu podał podobny adres, na który ten Monarcha w równie obowiązuiących wyrazach odpowiedział.

Około godziny 8mey Monarchowie byli u Hrabiego *Liverpool*, gdzie w towarzystwie Xcia Regenta przyięli sobie ofiarowany obiad. — O godzinie wpół do jedynastey udali się wszyscy na Operę Włoską. Nacisk ciekawych do sali tak był niezmierny, że Kassierowie opuścić musieli mieysca swoie, i nie wiele osob zapłacić mogło. Za ukazaniem się obudwóch Monarchow, powstało wszystko, i sala zabrzmiała okrzykami radości. Żądano, aby śpiewana była pieśń, *God save the King*; Parter miał uczestnictwo w tym narodowym hymnie. Xiąże Regent znaydował się między obudwóma Monarchami w jedney loży. Wszyscy mieli na sobie ordery niebieskiey podwiązki. — Po odśpiewaniu pieśni, ukazała się Xiężna *Gallii* w wspaniałym ubiorze, z koroną z dyamentow na głowie, i z wielką radością i oklaskami przyięta była. Xiąże Regent powstał, skłonił się jey potrzykroć z godnością, na które ukłony Xiężna Gallii podobnemi z swoiey strony odpowiedziała. Ta scena wzbudziła takie uniesienia i oklaski, iż tych opisać niepodobna. Równie też Cesarz i Król Pruski pozdrowili Xiężną Gallii. Od tego momentu mało bardzo dawano uwagi na Operę, którą przedstawiano. Po Operze wieczerzali Monarchowie u Lorda *Castlereagh*, gdzie do 3ciey godziny po północy bawili.

W Niedzielę dnia 12go Nayiaśnieyszy Cesarz Rossyyski słuchał nabożeństwa w swoiey własney Kaplicy, a Król Pruski był w Kościele Westminsterskim. — O godzinie 2giey Monarchowie konno udali się do *Hyde-Park*. Ich świetny orszak składał się więcey, jak ze stu osob. Zdawało się, że wszystkie poiazdy i konie Stolicy w tym mieyscu zgromadzone były.

Dnia 13go Wysocy Goście, wsiadłszy na statek Admiralicyi, udali się do *Woolwich*, aby tam nowo zbudowany okręt *Nelson*, od 120 dział, tudzież Arsenał i Werfty oglądać. Tam także w Ich obecności Wynalazca rac Kongrewskich, czynił doświadczenie ich niszczącey siły. — Dziś d. 14go Monarchowie udali się do *Oxfordu*, i to jest pierwszy dzień spoczynku z tych trudow, w jakie radość i ciekawość wprawiły miasto *Londyn*.

Doniesiono zostało Parlamentowi, że za zezwoleniem Xięcia Regenta 8000 ludzi gwardyi Rossyyskich w tych dniach przybędzie do Anglii, i stamtąd natychmiast odprawią się na okrętach do oyczyzny.

Gazety Berlińskie, pod rozmaitemi wiadomościami, zawieraią, że podług ostatnich doniesień z Londynu, wnoszono tam, że oba Monarchowie d. 24go (12) Czerwca Anglią opuszczą; że Król Pruski pominąwszy *Paryż* przez *Francyą*, uda się do *Neufchatel*, stamtąd zaś z Nayiaśnieyszym Cesarzem ALEXANDREM zjedzie się w *Kalsruhe*; kiedy Xiążęta Pruscy przez Hollandyą prosto udadzą się do *Berlina*.

Francya.

z Paryża 15go Czerwca n. s. Koronacya Ludwika XVIII, jak słychać, ma się odprawić 25go Sierpnia, w dzień S. Ludwika. — Policya wydała powszechne urządzenie, tyczące się święcenia Niedziel i dni uroczystych. Publiczne prace i przedaż towarow w te dni jest zabroniona — Przez rozkaz dzienny pod naysurowszą karą, Jenerał Hr. *Ricard*, zabrania oficerom i żołnierzom Fran: napastować Sprzy-

mierzonych woyskowych, którzy się jeszcze w szpitałach, albo dla spraw jakich w Paryżu pozostali. — Na granicy od Włoch uchylone zostały uwolnienia od opłaty ceł, które za przeszłego Rządu mieysce miały — Kardynał *Maury* w wydanym piśmie dowodzi, że postepowanie jego nie miało nic przeciwnego duchowi Ewangelii — *Davoust* także zbija w obronie swoiey znaiome pismo „ *Hamburg* i *Mar. Davoust* ,, okazuiąc że środki, które przedsiębrał, były mu nakazane przez nieodbitą konieczność — Jenerał *Bertrand* pisał z wyspy *Elby* do żony swoiey, iż wkrótce do oyczyzny powróci, albowiem humor Napoleona, na tém jego wygnaniu, nie jest do zniesienia.

(*z Gaz. Berl.*)

N I E M C Y.

Od Brzegow Menu 16go Czerwca. Wielki Xiąże Wircburski przed swoim odiazdem do *Munich*, ustanowił radę do administracyi swoiego kraiu. Familia jego opuściła także *Wircburg* i udała się do Dóbr dziedzicznych Xiążęcia, w *Czechach.* — Dnia 8go Jenerał *Wrede* przybył do *Munich.* Twierdzą, że się wkrótce uda na Kongres do *Wiednia*, który się zaraz po przybyciu Cesarza Austryackiego rozpocznie. Wnosić można, że cały plan układow jest już skreślony, i tylko na Kongressie nastąpi formalne jego wyszczególnienie. — Woysko Francuskie, mówi jedna z Gazet Szwaycarskich, okazywało z początku wiele nieukontentowania; to iednak coraz się bardziey zmnieyszało. Twierdzą nawet, że toż woysko ofiarowało swą pomoc Królowi, do zniesienia wszelkich ograniczeń, iakiemi starano się ściesnić Jego władzę.

z Tegoż Mieysca 19go Czerwca. Marszałek *Wrede* i Jego potomstwo, wyniesiony został przez Króla Bawarskiego do godności Xiążęcey. — Xiąże *Alexander Solms* złożył Wielkorządztwo *Bergu*, gdyż według umowy Mocarstw Sprzymierzonych, to Xięstwo, aż do ostatecznego roztrzygnienia swoiego losu, przez woyska Pruskie osadzone będzie, i dochody do kassy Królewskiey wchodzić maią. Jenerał *Kleist* ma naywyższą władzę woienną, a Radzca Stanu *Gruner*, który *Moguncyą* opuszcza, Administracyą Cywilną. — W *Moguncyi* Xiąże *Koburg* składa komendę, i jego korpus, który oblegał tę twierdzę, powraca do domu. Tym czasem 4,000 Austryaków pod Jenerałem *Frimont*, i równa liczba Prusaków pod wodzą Półkownika *Krauseneck* twierdzę osadzać będą. — Wielkorządztwo średniego *Renu* iest rozwiązane; na tomiast ustanowiony będzie Rząd zmieszany kraiów między *Sarą*, *Mozellą i Renem*, który w *Kreuznach* ma przebywać. Ze strony Austryackiey mianowany iest do tego P. *Hess.* — Dnia 18go Jenerał *Tauenzien* przybył do Frankfortu. — Xiąże Elektor Hessen-Kaselski rozwiązał swóy korpus strzelców ochotników. W *Nancy* powracaiące Kadry woyska Xięstwa Warszawskiego pod Jenerałem *Sokolnickim*, sprawiły uroczyste nabożeństwo zaduszne, za Króla *Leszczyńskiego* i Jego małżonkę, których tam prochy spoczywaią.

z Frankfortu 17go Czerwca n. s. Wczoray przybyli tu Jenerałowie *Kleist i Müffling.* — Reformacya woyska Francuskiego te ma naywiększą korzyść we względzie politycznym, iż przez zmieszanie korpusów, przytłumia tego ducha nieukontentowania, iaki w szczególnych ieszcze panował. Z tém wszystkiém okazuią się ieszcze tu i ówdzie skutki nieukontentowania, ze strony osób, którzy się w swoim interessie albo honorze pokrzywdzonemi bydź rozumieią. Nie dawno Jenerał *Grouchy* podał się do dymissyi, a otrzymawszy ią, odważył się skrzywdzić Marszałka *Marmont* w obecności Xięcia *Berry*; za co otrzymał rozkaz na zaiutrz wyiechać z *Paryża.* — W Niemczech południowych przeciwko twierdzom Francuskim w *Alsacyi*, maią bydź oprócz *Kehl* odnowione i wzmocnione twierdze *Neuenburg*, *Stary Bryzak Offenburg*, *Rastadt i Manheim.*

(*z Gaz. Berlin.*)

Gazety Berlińskie pod artykułem z Wiednia dnia 14go Czerwca, zawieraią, że w *Wenecyi* urzędowie ogłoszono, iż połączenie całey *Lombardyi* i kraiów dawniey *Weneckich* z Monarchią *Austryacką* ostatecznie roztrzygnionem zostało — Rozumieią, że Arcy Xiąże *Jan* będzie Wielkorządzcą Prowincyi Włoskich. — W nowo obiętych Prowincyach maią bydź formowane Pułki.

WIADOMOSCI ROZMAITE.

— Część *Sabaudyi* odstąpiona Francyi, zawiera 268,938 mieszkańców: stanowi zatym większą część tego kraiu, który miał 424,000 dusz ludności.

— Dwa tysiące Rzymian podali byli Królowi Neapolitańskiemu prożbę, żądaiąc aby Rząd Swiecki trwał w Rzymie. Ta lista została wydana Papieżowi. W *Rzymie* znowu zdarzaią się nie porządki i zabóystwa, które iuż za przeszłego Rządu miéysca nie miały.

— Gdy Król Neapolitański powrócił do Stolicy, z całą swoią Familią w uroczystey processyi, udał się do Kościoła Katedralnego, gdzie oddał cześć relikwiom Sgo *Januaryusza.* Ta Chrześciańska pobożność wielce podobała się ludowi.

— Festyn który miasto *Londyn* ma dadź dla Monarchów w dniu 18tym Czerwca, kosztować będzie 20,000 funtów szterlingów. — Wielka rewia floty i morskie manewry odbydź się maią dnia 19go Czerwca.

— Cesarz Austryacki dnia 11go Czerwca w towarzystwie brata Swoiego W. Xięcia Wircburskiego przez *Munich* przeiechał do *Wiednia.*

(*z Gaz. Berlin.*)

— Gazeta *Hanauska*, upewniaiąc że ma tę wiadomość z dobrego zrzódła, donosi, że Bawarya tracąc z iedney strony *Hausruckviertel*, *Tyrol*, tudzież Powiaty *Küffstein*, *Ratenberg i Kützbuel*, kray *Salzburski*, *Voralberg*, *Bamberg*, *Baireuth i Innviertel*, ile te tyczą się kommunikacyi z *Austryą*; zyskuie z drugiey strony, Elektorstwo *Mogunckie*, Xięstwo *dwóch mostów*, Biskupstwo *Vorms i Mosbac*, tudzież inne posiadłości z tey i drugiey strony *Renu.*

— Wiadomości z Madrytu dnia 24go Maia donoszą, że między Xięciem *Wellingtonem*, a Ministrami *Ferdynanda* VII. zawarta została umowa, mocą którey Stany *Cortes*, na nowo maią bydź zwołane dla ułożenia Konstytucyi kraiowey. (*z Gaz. Ryskiey.*)

OBWIESZCZENIA

1. W całey Mińskiey Gubernii do zadzierżawienia 66 Pocztowych Stacyi wzywaią się żądaiący na pierwsze dwa targi naznaczone w przyszłym miesiącu Auguście dnia 7go i 10go w miastach Powiatowych, w przytomności Marszałkow Powiatowych i Niższych Ziemskich Sądow; a na 3ci ostateczny targ do Mińskiey Izby Skarbowey następnego Septembra 10go dnia z należytemi o swoim stanie porękami i dostatecznemi zakładami.

1. Uniwersytet Wileński ostrzega, iż żądaiący odbywać examina dla otrzymania świadectw prawem przepisanych, mogą na takowe examina przybywać do Uniwersytetu do dnia dziesiątego Lipca miesiąca następuiącego; w czasie zaś późnieyszym od tego dnia aż do 1go miesiąca następuiącego Septembra jako wakacyynym, żadne examina odbywać się w Uniwersytecie nie mogą.

1 Dekretem Sądu Magistratu Wileńskiego w Sprawie JPP. Karola i Karoliny z Liderlitzów Gienide z JPanią Reginą Liderlitzową i dalszemi w dniu czwartym Maia roku teraznieyszego ferowanym, na instancyą JPani Liderlitzowey została udecydowana awizacya po Sukcessorów zmarłego Jana Liderlitza; którey awizacyi, gdy niżey podpisany doczekać się nie może, aby zaś nie miał iakowey przeszkody w popieraniu rozpoczętego Procederu, ninieyszą awizacyą w Gazecie Kraiowych umieszczaiącą się wzywa wszystkich Sukcesorów, ieżli iacy są zmarłego Jana Liderlitza, ażeby do oczewistey rozprawy w Sądzie Magistratu Wileńskiego nastąpić maiącey, iawili się — Datt w Wilnie 1814. Junij 18 dnia.

Karol Gan.

Dozwala się drukować — Z. Niemczewski Członek Komitetu Cenzury. W Drukarni Dyecezalney u XX. Missyonarzów

OBWIESZCZENIE RZĄDOWE.

2. Od Wileńskiey Izby Skarbowey czyni się wiadomo, że w niey odbywać się będą targi na dostarczenie do Wilna dla woysk drew i świec na trzy następne lata, których roczna proporcya zakłada się drew sążni 13,600, a świec 225 pudow mniey lub więcey, a zatym życzący sobie podiąć się tego dostardzenia, mogą się stawić do Izby (gdzie będą im obiawione szczegółowe warunki) do targow na termina 1szy 10go, 2gi 17go, a 3ci 20go dnia następnego Augusta, z prawnemi o swoiey pewności porękami, albo zakładami, a o ważnosci i ufności takowych ze świadectwami głównych Sądow drugich Departamentow, albo Izb Cywilnych.

Sowietnik *Nieczaiew.*

---

2 Niżey podpisany, prawnie umocowany od Kuratoryi za Naywyższym Rozkazem nad maiątkami Grafa Ferzena ustanowioney, podaię do wiadomości, iż wypuszczam w arendę na pewną liczbę lat maiątki JW. Grafa Ferzena Dubiny w Prużańskim i Pużycze w Brzeskim Powiecie oba w Gubernii Grodzieńskiéy położone. Życzący mieć takowe maiątki w arendowney Possessyi zechcą naydaley przed 15 Julij b. r. udać sie dla umowy do mnie w Grodnie mieszkaiącego — Dat w Grodnie 18 Junii 1814 Litewsko-Grodzieńskiey Skarbowey Izby Assesor

Andrzey Dańkowski.

OBWIESZCZENIA SĄDOWE.

3 Za Remissą przez Sąd Ziemski Powiatu Szawelskiego w roku 1814 miesiąca Jannarij 30go dnia, zaszłą — Sąd Taxatorsko Exdywizorski, do maiątku Waygowa, w Powiecie Szawełskim leżącego, po Dominiku i Juliannie Rodzicach, Janie i Antonim Czechowiczach, zeszłych, pod konkurs przez ich Sukcessora, W. JP. Józefa Rybskiego Sędziego Granicznego Szawelskiego, oddanego na dniu 28 Februarij, ziechawszy komportacyą przeznaczył, i ziazd powtórny dla ostatecznego rozsądzenia, na dzień 23 Julij roku idącego, zadeterminował, na który czas, aby wszyscy Wierzyciele z dowodami swoiemi pod upadkiem w rzeczy przypowiadali się, tenże Sąd obwieszcza — Dat Msca Junij 6 dnia.

Sądu Ziemskiego i Exdywizorskiego
Regent Dominik Noreyko.

---

1 Wedle Ukazu JEGO IMPERATORSKIEY MOSCI Samowładnącego Całą Rossyą etc etc. etc.

Ur. Ferdynandowi Giedroyciowi za kartą w Ru 1790 Apr. 24 dnia wydaną o czer. złł. 23 Grycewiczowi za kartą 1798 Msca 8bra dnia o rubli srebr. 4 M. Hałkowey za kartą Ru 1800 Aug. 10 d. wydaną o złłch Poll. 6. gr 20. Forszmeystrowi Alisonowi za kartą w roku 1805 8bra 2go dnia wydaną o czer. złłch 25. Star. Berce Iudelowiczowi za Wexlem w roku 1804 Augusta 21go dnia wydanym o rubli srebrnych 600. Chaimowi Aronowiwiczowi i Boruchowi Aranowiczowi za Wexlem w 1806 roku Maia 1go dnia wydanym o rubli srebr 150. Berce Abramowiczowi i Keyle Efraymównie, za dwóma Wexlami, za iednym w roku 1806 Januarij 5go dnia wydanym o summę czer złłch 40, za drugim 1810 Junij 15go wydanym o summę rubli srebr. 150, i udzielnie Berce Abramowiczowi za Wexlem w roku 1804 Aprila 12go dnia wydanym o czer. złłch 10. Aronowi i Taubie Jankielowiczom za Wexlem o summę rubli srebr. 150 Taubie Aronównie za Wexlem bez daty o czer. złłch 15. Eliaszowi Jankielowiczowi za Wexlem o rubli srebr. 150 Ur. Dybowskiemu za Rachunkiem o złłch 23, za kwitem o złłch 10, i za bilecikiem o złłch 6 gr. 20. Pozew Edyktalny przed Sąd Taxatorsko-Exdywizorski maiątku Slazberga, w M. Wilnie w Domu onego pod Zamkową górą sytuowanym sądzący się z instancyi Star Judela i Berki Leybowiczów Slazbergów, Izraela Zawelowicza, iako Opiekunów, a nieletnich Hoccy, Hendy i Sory Keyky Abramowien Szlazbergówien Sukcessorek zmarłego Abrama Leybowicza Szlazberga, Aktorek rzeczy, wynosi się w Prożbach zasądzenia powyżey oznaczonych summ na Obżałł. z procentami i expensami prawnemi, oraz o to co czasu Sprawy proszonym będzie. Salva Załoby melioratione.

Roku 1814 Junij 26go. dnia Wozny tę Kopią Pozwu Edyktalnego w Sprawie Star. Judela i Berki Leybowiczów Slazbergów, Izraela Zawelowicza Opiekunów, a zaś Hoccy, Hendy i Sory Keyky Abramowien Szlazbergowien, iako Aktorek rzeczy, po ich Debitorów wyniesionego przed Sąd Taxatorsko Exdywizorski maiątku Szlazberga w M. Wilnie pod Zamkową górą w Domie tegoż Szlazberga sądzący się, dla umieszczenia w Gazecie Kraiowey Kuryera Litewskiego, podałem. Józef Pleskaczewski Wozny Pttu Wileń.

OGŁOSZENIA PRYWATNE.

1. Niżey podpisany JW. Kazimierza Zukowskiego Marszałka b. Szawelskiego Pełnomocnik obwieszcza,

i dla wiedzy Publiczney ogłasza *co następuie:* „ Nie-
„ odżałowane zeyście JW. Joanny z Nagurskich Żukowskiey Podkomorzyny Mścisławskiey, Dóbr ogólnych po Bracie swoim ś. p. Kajetanie Nagurskim Chorążym Szawelskim Dziedziczki, Matki Pryncypała moiego, w dniu 4 teraznieyszego Miesiąca i Roku zdarzone, przenosząc drogą natury na osobę Syna w Dobrach i wszelkiey pozostałości sukcessyą, włożyło nań pierwszą powinność, iżby długi Antecessorskie, i z przemiany Obligow Macierzyste, komu bądźkolwiek należne, formalnemi Obligami upoważnione, w miarę teraznieyszych sposobow opłacał i zaspakaiał — JW. Marszałek wchodząc ze słodyczą właściwego serca w te moralne obowiązki, maiące związek z dobrą wiarą dla Wierzycieli, nie może atoli przystąpić do zaskutecznienia onych, bez poprzedzić winnego skoncentrowania massy niewątpliwych ciężarow, bez obrachunku zaległych procentow, i bez ułożenia się z Wierzycielami o sposob dogodney każdemu satysfakcyi — Niżey więc podpisany wypełniaiac swoiego Pryncypała wolę, wzywa wszystkich JWW. i WW. Kredytorow, iżby osobistém (przewodniczeni względem) raczyli przez siebie, lub Plenipotentow adressować się z dowodami i skryptami, od dnia 10 Lipca w roku teraznieyszym do Dóbr Kurtowian w Pwcie Szawelskim leżących, tak dla ostatecznego zliczenia zaległościow, jakoteż układu sposobow powszechnego usatisfakcyonowania na terminach, albo w gotowym groszu — Pryncypał niżey podpisanego chorobą od dawna dotknięty, nie mogąc sam do Miasta Gubernskiego (gdzieby łatwieysza nastąpiła ze wszystkiemi komunikacya) przybydź — tey łaskawey nadużywa Szanownych swoich Wierzycieli powolności, iżby w jego Domie ten akt generalny w rzeczy końca ze wszystkiemi spełnionym został — gdzie ciągle skutkow ninieyszey oczekiwać będzie odezwy — Roku 1814 Mca Czerwca 26 dnia.

Podpisuię Plenipotent Bernard Sobański.

2 *Kopia.* Niżey podpisana przeciwko JW. Jmść Panu Józefowi Grafowi Judyckiemu byłemu moiemu mężowi następuiące czynię tak dla ostrzeżenia Sądu Ziemskiego Rzeczyckiego i tegoż Sądu Kancellaryi Ziemskiey, iako też wszystkich Magistratur, gdziekolwiek wieczne lub zastawne przyznaią się Dokumenta oświadczenie i ostrzeżenie o to: Iż JW. Józef Graf Judycki zawiniwszy mnie Julij z Xiążąt Radziwiłłów Radziwiłłowey od roku 1810 summę sto sześćdziesiąt tysięcy pięćset złłch w srebrney Rublowey monecie, w roku 1815 opłacić oną przyrzekł, a nim ten termin nastąpi, zaliczać corocznie siódmy procent obowiązał się, nadto Rozwod ze mną swoimże expensem kontynuować i uzyskać przyiął na siebie obowiązek, a w ostatku na dotrzymanie tego wszystkiego, zaręki dla mnie czer. złłch tysiąc zapisał, i postanowił — Ja niżey pisząca się nie widząc skutków opisami upewnionych, procentu nie odbieraiąc, owszem na otrzymanie rozwodu expens nie małą poniósłszy, gdy dostrzegam, iż JW. Józef Graf Judycki były móy mąż, Chłopów z Łoiowszczyzny chatami i osobami rozprzedaie, maiątek niszczy, by dla mnie został fundusz do odpowiedzi pewny, tak do Akt należnych, iako też do Sądu Głównego Mińskiego Departamentu drugiego, naostatek i do Gazet, aby nikt o nie (mianowicie W. Tadeusz Kodłubay Podczaszy, u którego żadnych pieniędzy nie pożyczałam, a spełniaiąc wolę męża moiego byłego do Obligów pisałam się) z JW. Grafem Judyckim nie stanowił Tranzaktów, ani z Łoiowszczyzny, iako pod ewikcyą moią poddaney, nic nie kupował, ani w zastawę brał, póki dla mnie satysfakcya nie nastąpi, podaie ostrzeżenie.

Julia z Xiążąt Radziwiłłów Xiężna Radziwiłłowa.

3 Stanisław Dawgird Regent Graniczny Powiatu Lidzkiego, ma za obowiązek ostrzedz Publiczność całą, gdyby nikt się nie ważył nabywać wlewku na Rubli Srebrnych 150 od W. Marcina Narbutta, gdyż o zwrót tego Obligu Proceder iest rozwinięty w Ziemstwie Lidzkim.